

Suomen Metsäsertifiointi ry toimintakertomus vuodelta 2007

Toiminnan painopisteet

Kotimaassa yhdistyksen kehittämistyön painopiste oli suomalaisen PEFC-metsäsertifiointin uuden rahoitusmallin valmistelussa ja kansallisesti toteutettavan viestinnän suunnittelussa. Sertifikaattimaksuihin perustuva rahoitusmalli päätettiin ottaa käyttöön vuodesta 2008 alkaen. Kotimaan viestinnälle laadittiin strategia, jota toteutetaan lähi vuosina yhdensuuntaisena PEFCCn (PEFC Council) kansainvälisen viestinnän kanssa. Lähivuosien kotimaan viestinnälle laadittiin suunnitelma.

Kansainvälisessä toiminnassa painopiste oli PEFC-metsäsertifiointin kansainvälisen strategian valmistelussa. Strategiatyön taustaraportteja käsiteltiin kansallisesti ja strategiasuunnitelman luonnosraportteja kommentoitiin PEFCClle kahdessa vaiheessa.

Kehittämistoiminta

Puun alkuperän seurannan auditoinneissa otettiin 1.5.2007 alkaen käyttöön täsmentyneet vaatimukset, joilla estetään laittomista lähteistä peräisin olevan puun pääsy yritysten hankkiman puutavaran joukkoon. Vaatimuksista (PEFC TD Annex 4, Appendix 7) järjestettiin kolme koulutustilaisuutta sertifiointiyrityksen auditoreille ja yhdessä Metsäteollisuus ry:n kanssa tilaisuus metsäteollisuusyritysten edustajille. Yhdistyksen verkkosivulle toimitettiin suomenkielinen koulutusmateriaali Appendix 7:n sisällöstä ja vaatimusten käyttöönotosta. Puun alkuperän seurannan standardin suomen-englanninkielinen laitos päivitettiin ajantasaiseksi. Toimenpiteistä Appendix 7:n käyttöönottamiseksi Suomessa raportoitiin PEFCClle.

Metsien hoidon ja käytön kriteereitä koskien laadittiin kirjauksia, jotka saatettiin tiedoksi metsäsertifikaattien haltijoille ja sertifiointiyrityksille ja jotka toimitettiin yhdistyksen verkkosivuille. Kirjauksilla täsmennettiin kriteerien 1 (Lakisääteisiä vaatimuksia noudatetaan), 7 (Taimikoita hoidetaan), 10 (Arvokkaiden elinympäristöjen ominaispiirteet säilytetään), 16 (Vesistöjen ja pienvesien varteen jätetään kiintoaine- ja ravinnekuormitusta sitova suojakaista), 19 (Pohjavesialueiden laatua ei heikennetä kemiallisilla torjunta-aineilla eikä lannoitteilla) ja 20 (Kemiallisten torjunta-aineiden käyttöä vältetään metsien hoidossa) käytäntöön soveltamista.

Yhteistyötä akkreditointilaitoksen ja sertifiointilaitosten kanssa jatkettiin mm. kahden puolivuotis-palaverin puitteissa. Kolmen sertifiointiyrityksen kanssa allekirjoitettiin PEFC-ilmoitusta (PEFC Notification) koskevat sopimukset, joiden laadinnasta raportoitiin PEFCClle.

Pääsihteeri suoritti kansainvälisen IRCA-organisaation hyväksymän ympäristöjohtamisjärjestelmien pääauditajajokeen.

Viestintätoiminta

Kotimaan tiedotusvälineille toimitettiin yhteensä kuusi tiedotetta, joiden otsikot olivat ”Painopisteenä suomalaisen metsäsertifiointin näkyvyys”, ”PEFC-metsäsertifiointi kestävyysmittariksi myös Saksassa”, ”PEFCn Kiinan toimisto on avattu Beijingissä”, ”PEFCn tietopaketti suomalaisissa kartonkikansissa”, ”Markkina-aseman vahvistaminen PEFCn strategiseksi painopisteeksi” ja ”Työmahdollisuudet ovat merkittävä osa metsäalan sosiaalista kestävyyttä”.

Yhdistyksen verkkosivuille toimitettiin tiivistelmät metsäsertifikaattien auditointien tuloksista, julkaistiin tiedotteet sekä ylläpidettiin tietoja sertifikaateista ja PEFC-merkin käyttöoikeuksista.

PEFC-merkin käyttöoikeudet ja muu PEFC-toiminta

Myönnettiin 11 uutta PEFC-merkin käyttöoikeutta, tehtiin 24 käyttöoikeuden jatkamista ja/tai kattavuuden muutosta koskenutta päätöstä ja lakkautettiin kolme käyttöoikeusnumeroa. Vuoden lopussa Suomessa oli voimassa 118 PEFC-merkin käyttöoikeutta, kun edellisenä vuoden lopussa niitä oli 110. Suomenkielisten päätösasiakirjojen lisäksi käyttöoikeuksien haltijoille toimitettiin myönnettyistä PEFC-merkin käyttöoikeuksista kertovia englannin-, saksan- ja ruotsinkielisiä todistuksia. Tiedot voimassa olevista sertifikaateista ja PEFC-merkin käyttöoikeuksista sekä joulukuusta alkaen myös PEFC-sertifioiduista tuotteista toimitettiin kuukausittain PEFC:n neuvostolle.

Yhdistyksen puheenjohtajasta ja jäsenorganisaatioiden edustajista koostunut delegaatio osallistui PEFC:n yleiskokoukseen Münchenissä. Puheenjohtaja ja pääsihteeri osallistuivat PEFC:n strategia-seminaariin Pariisissa. Pääsihteeri osallistui PEFC:n sihteerien koulutukseen Edinburghissa ja Pohjoismaiden PEFC-sihteerien tapaamiseen Uppsalassa.

Yhdistyksen organisaatio ja hallinto

Suomen Metsäsertifiointi ry on suomalaista metsäsertifiointijärjestelmää hallinnoiva ja järjestelmän kehittämistyöstä vastaava organisaatio ja PEFC:n kansallinen hallintoelin Suomessa. Yhdistyksessä oli kertomusvuoden päättyessä 12 jäsenorganisaatiota - Kirkkohallitus, Koneyrittäjien liitto ry, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK r.y., METO - Metsäalan Asiantuntijat ry, Metsäalan Kuljetusyrittäjät ry, Metsähallitus, Metsänhoitajaliitto ry, Metsäteollisuus ry, Puu- ja erityisalojen liitto, Suomen Sahat ry, Suomen 4H-liitto ry ja Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund r.f.. Kannattajajäseniä yhdistyksessä ei ollut.

Yhdistyksen hallituksessa oli edustaja jokaisesta jäsenorganisaatiosta. Edellä esitetyssä jäsenorganisaatioiden mukaisessa järjestyksessä hallituksen jäsenet vuoden lopussa olivat Harri Palo, Simo Jaakkola, Timo Nyrhinen, Ipo Puputti, Kari Palojärvi, Pauli Wallenius, Jukka Sippola, Antti Otsamo, Sakari Lepola, Jukka-Pekka Ranta, Juha Ruuska ja Ragnar Gartz. Kullakin organisaatiolla oli oikeus nimetä edustajalleen henkilökohtainen varaedustaja. Lisäksi hallitukseen kuului yhdistyksen puheenjohtaja ja sihteerinä toimi yhdistyksen pääsihteeri. Hallitus piti kertomusvuonna kahdeksan kokousta (6.2., 23.3., 29.5., 18.6., 13.9., 24.9., 30.10. ja 29.11.).

Yhdistyksen sääntömääräinen kevätkokous pidettiin 29.5. Seuraavan vuoden toiminta linjattiin toimintasuunnitelmassa, joka hyväksyttiin 29.11. yhdistyksen sääntömääräisessä syyskokouksessa. Yhdistyksen hallituksen alaisuudessa toimiva kehittämistyöryhmä piti mm. kriteerien käytäntöön soveltamista, viestinnän kehittämisestä ja sertifikaattimaksujen käyttöön ottoa koskien yhteensä kuusi valmistelukokousta (22.1., 17.4., 19.4., 7.5., 1.6. ja 20.12.).

Toiminta- ja henkilöresurssit

Yhdistyksen toimisto oli Koneyrittäjien liitto ry:n kanssa voimassa olleen vuokrasopimuksen mukaisesti Helsingin Kannelmäessä (Sitratie 7).

Yhdistyksen puheenjohtajana toimi tutkimusjohtaja Ritva Toivonen Pellervon taloudellisesta tutkimuslaitoksesta. Yhdistyksen varapuheenjohtajana ja hallituksen alaisen kehittämistyöryhmän puheenjohtajana toimi varatoimitusjohtaja Simo Jaakkola Koneyrittäjien liitto ry:stä. Puheenjohtajien tehtävät olivat luottamustoimia, joiden hoitamisesta maksettiin kokouspalkkio. Yhdistyksen hallituksen ja kehittämistyöryhmän toimintaan yhdistyksen jäsenet osallistuivat kukin työnantajansa kustannuksella.

Yhdistyksen pääsihteerinä toimi Auvo Kaivola Työtehoseura ry:n kanssa voimassa olleen ostopalvelusopimuksen mukaisesti noin 80 % vuosityöajasta vastanneella työpanoksella. Lisäksi Työtehoseuralta hankittiin asiantuntijatyötä PEFC-merkin käyttöoikeuksien hallinnointiin.

Metsäsertifioinnin tilanne Suomessa

Suomalaisen metsäsertifiointijärjestelmän perustana on avoimessa prosessissa 16.4.1997 hyväksytty ehdotus metsien hoidon ja käytön sertifiointijärjestelmäksi Suomessa. Metsäsertifioinnin tarkistetut vaatimukset valmistuivat vuonna 2003 ja ne otettiin käyttöön vuonna 2005. Toimintavuonna päätettiin käynnistää suomalaisen PEFC-metsäsertifioinnin päivitystyö vuonna 2008 siten, että PEFCn uudelleenhyväksyntä saadaan viimeistään maaliskuussa 2010.

Vuonna 2007 voimassa oli kolmetoista alueellista suomalaisen PEFC-järjestelmän vaatimusten mukaista metsäsertifikaattia. Sertifioitu pinta-ala oli vuoden lopussa 20,7 milj. hehtaaria eli noin 90 % metsä- ja kitumaan yhteenlasketusta pinta-alasta, kun edellisenä vuonna vastaava pinta-ala oli 22,1 milj. ha. Muutos johtui siitä, että metsätalouskäytön ulkopuolella olevia tiukasti suojeltuja metsiä ei enää tilastoitu metsäsertifioinnin piiriin kuuluviksi.

Kertomusvuoden lopussa metsäteollisuusyrityksillä oli Suomessa voimassa 113 PEFCn vaatimusten mukaista puun alkuperän hallinnan sertifikaattia. Määrä pysyi samana kuin edellisen vuoden lopussa, sillä vaikka uusia sertifikaatteja myönnettiin, niitä myös yhdisteltiin aiempaa laajemmiksi kokonaisuuksiksi, jolloin sertifikaattien lukumäärä väheni.

PEFC-metsäsertifioinnin kansainvälinen tilanne

Vuoden 2007 lopussa maailmassa oli noin 300 milj. hehtaaria sertifioituja metsiä, mikä on 8 % maailman metsien kokonaisalasta. Sertifioitujen metsien hakkuut tuottavat noin neljänneksen maailman metsäteollisuuden käyttämästä puusta.

PEFCC (PEFC Council) on metsäsertifiointijärjestelmien kehittämisen ja kansainvälisen hyväksymisen järjestö, jonka piirissä on hyväksytty 23 kansallista järjestelmää. Niiden mukaisesti oli sertifioitu 194 milj. hehtaaria metsää Euroopassa, Pohjois- ja Etelä-Amerikassa sekä Australiassa. PEFCn osuus maailman sertifioiduista metsistä oli noin kaksi kolmannesta.

Toimintavuonna PEFCC toteutti strategiatyön, johon sisältyneiden selvitystöiden ja muun valmistelun jälkeen PEFCn yleiskokous hyväksyi järjestölle uuden toimintastrategian seuraavaksi viideksi vuodeksi. Toiminnan tavoitteissa painottuvat PEFC-tuotteiden markkina-aseman vahvistaminen, hyötyjen hankkiminen metsiään kestävästi hoitaville tahoille ja maaseutualueiden edistäminen.

PEFC arvioi osuutensa maailman sertifioiduista metsistä pysyvän tulevina vuosina nykyisellä tasolla eli 60 prosentissa. Seuraavan kymmenen vuoden aikana kestävästi hoidettujen sertifioitujen metsien määrän maailmassa arvioidaan nousevan noin 500 milj. hehtaariin, joten PEFC-sertifioitujen metsien määrä ja merkitys raaka-aineiden ja tuotteiden markkinoilla kasvaisivat merkittävästi nykyisestä.

PEFC:n vaatimusten mukaisia puun alkuperän seurantajärjestelmiä oli toimintavuoden lopussa yrityksissä käytössä yhteensä 3 500. Puun alkuperän seurannan sertifikaattien määrän arvioidaan nousevan kymmenessä vuodessa 32 000 sertifikaattiin, mistä PEFC on arvioinut osuudekseen 50 %.